

Oponentský posudek magisterské diplomové práce

Název práce: Povědomí o stavu dětských práv v české republice
Autorka: Bc. Lucie Pingertová
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman

Téma dětských práv, které si autorka předkládané diplomové práce zvolila, je jistě velmi aktuální a přínosné. Práce si klade tyto cíle:

- a. vymezit, jak dospělí chápou práva dětí;
- b. vymezit základní právní dokumenty týkající se této problematiky a najít novinky související se vstupem ČR do EU;
- c. zmapovat síť institucí (v ČR), které se snaží děti chránit a zároveň je informovat o tom, jak mohou ochránit samy sebe; shromáždit instituce zabývající se dětskými právy, určit jejich hlavní náplň a pravomoci, vymezit jejich působnost a činnost;
- d. podchytit názor odborníků, kteří pracují v sociální oblasti delší dobu a jsou schopni vnímat určitý posun naší společnosti ve vnímání lidských práv.

První a druhou kapitolu textu (str. 8-11) věnuje autorka stručnému přehledu historie lidských práv a klade si otázku, co jsou to lidská práva a dětská práva. Historický přehled je zde jistě na místě, nicméně je škoda, že (ač se jedná o úkol jistě nelehký) autorka prakticky rezignovala na snahu fenomén lidských (a dětských) práv přesněji vymezit. Pouze v jednom odstavci zmiňuje teorii přirozeného práva, což nelze považovat za dostatečnou odpověď na položenou otázku.

V kapitolách 3-8 a 10 následuje ucelené a přehledné zmapování relevantních dokumentů na úrovni mezinárodního práva i práva ČR. Zde je třeba ocenit péči, jakou autorka tématu věnovala. Vytknout lze snad jen to, že do výčtu dokumentů nevnáší mnoho osobitosti (vlastního analytického či kritického přístupu), spíše přejímá informace ze sekundární literatury. Rovněž v některých bodech nepracuje se zcela aktuálními informacemi (např. na str. 53 při řešení způsobilosti dětí uzavírat některé pracovněprávní vztahy pominula nový *Zákon o zaměstnanosti* přijatý 13. května 2004, a tudíž uvádí již neplatné údaje).

V deváté kapitole autorka podává velmi solidní přehled institucí zabývajících se ochranou dětských práv.

Jedenáctá kapitola (Ohrožené skupiny dětí) a dvanáctá kapitola (Výchova dětí ke svým právům) se věnují zajímavým tématům, nicméně autorka je při jejich zpracování velmi pasivní. Nevytýkám zde množství uváděných citací, protože tyto byly voleny velmi vhodně. Práci nicméně poškozují fakt, že citace jsou více či méně pouze „poskládané“ vedle sebe. Téměř chybí jejich analýza, zhodnocení a vlastní závěry, ke kterým by na jejich základě autorka mohla dospět.

Ve třinácté kapitole (O lidských právech pro učitele, str. 64) autorka otevírá velmi zajímavé myšlenky: „...jedním ze základních, i když nevyslovených principů koncepce lidských práv je RESPEKT K ČLOVĚKU, ať je to kdokoli, ať je jakýkoli.“ a dále „S principem respektu k člověku souvisí úzce princip nediskriminace.“ Žel, dále je nerozvádí a poměrně stručnou kapitolu končí poměrně všeobecnými (až frázovitými) tvrzeními a doporučeními bez bližšího zdůvodnění.

Jistě velmi podnětné je zařazení čtrnácté kapitoly (Rozhovor se sociální kurátorkou pro mládež na Městském úřadě Cheb). Ve smyslu výše uvedeného cíle „d“, který si autorka vytýčila, bychom však mohli požadovat, aby podobných rozhovorů bylo v práci zařazeno více, a bylo tak možné jejich srovnání a případné vyvození alespoň dílčích závěrů.

V závěru práce jsou zařazeny tři kratší kapitoly (str. 67-74): Světový den prevence týrání a zneužívání dětí, Vývoj právního vztahu dětí a rodičů a naplňování dětských práv v ČR. Ačkoli se jedná o kapitoly navzájem nepříliš logicky provázané, jejich text je dobře zpracován a pro práci je jistě přínosem. Škoda jen, že autorka nezařadila více informací, které by byly relevantní ve vztahu k cíli „a“ viz výše.

V celkovém hodnocení, pomineme-li menší stylistické neobratnosti a drobné faktické nepřesnosti (např. titul vedoucího práce, název katedry, na níž je práce předkládána) a naprosto nedostatečnou kvalitu anglické verze abstraktu, lze říci, že práce je svým obsahem celkově zdařilá a splňuje požadavky na úroveň magisterské diplomové práce.

Z důvodů výše uvedených navrhuji hodnotit předkládanou práci jako **velmi dobrou**.

Petr Bauman